

pravilno in se mnogokrat še tako lepa stremjenja tolačijo čisto napačno. S posebno naslado se pa sprejemajo od nasprotnikov napadi tovariša na tovariša. Ni menda še dovolj, da se moramo boriti z vsemi mogočimi protivniki, začnimo se še med seboj, člani iste organizacije, jemljimo si še sami ugled, ker nam ga ubijajo najbrž drugi še pre malo.

Ako dotičnemu tovarišu oziroma tovarišici ni po volji delovanje tov. Hrena kot zastopnika našega društva pri šolskih oblastih in pri UJU, ako ne soglaša z resolucijami, ki so se sprejele na njegov predlog, zakaj svojega mnenja in razlogov ne pove pri zborovanju, ki je edini pravi forum za to. No seveda, streljati izza plota je vsekakor bolj varno in ni treba toliko sposobnosti. To netaktnost mora obsojati vsak količnik objektivne in discipliniran član naše organizacije brez razlike strankarske pripadnosti. V stanovskih in strokovnih zadevah ne sme biti političnih diferenc, ako se hoče kaj doseči. Najmanj pa je strankarska prenapetost, kakršno je pokazal avtor omenjene notice, na mestu pri učitelju. Mi smo učitelji naroda, ne pa priganjači te ali one stranke in nobeni politični stranki ne priznavam monopola nad nami. Prvo je pošteno, vestno delo v šoli in narodno-kulturno delo izven nje, kar pa se tiče strankarskega naziranja, naj se milostno dovoli, da ima tudi učitelj svoje mnenje. Povedal sem te svoje misli le radi načelnosti in skupnih interesov. Ne bom branil tov. Hrena kot osebo, ker ga takšen napad sploh ne more žaliti. Vsi, ki ga poznamo, vemo, da bo šel mirno preko tega in delal i v bodoče z dosedanjim vztrajnostjo in nesebičnostjo. — an.

— Po zborovanju mariborskega uč. društva je izšla pretekli teden v »Jutru« zelo neokusna notica. Ta notica se namreč več peča z že pred več letnim političnim udejstvom tov. Hrena, kakor pa z zborovanjem samim. Iz nje lahko sklepa nepoznavalec razmer, da mariborsko učiteljstvo ni enotno glede smeri naše stanovske organizacije in v šol. vprašanjih ter ima v svoji sredi neoljalno članstvo, katero pri zborovanjih ne postopa odkrito, v javnosti pa ne tovariško. Nasproti temu ugotavljam dejstvo, da so bile sprejete dotične resolucije soglasno. Za nje je glasovala tudi tovarišica, ki je s posredovanjem iznesla zadevo v »Jutro«. Za prostaki napad na našega tovariša ne zadene torej učiteljstva nobena krivda. Ob naši stanovski solidarnosti so se do sedaj razbile vse nakane naših dolgoletnih nasprotnikov. Ako pa se sedaj upajo nekateri naši »prijatelji«, da nas bodo oni na ta ali oni način razdvojili, potem jim povemo lahko na ves glas, da se zelo motijo.

— Seja narodno-prosvetnega odseka Pov. UJU se vrši 25. tm. ob pol 9. uri dopoldne v pisarni strok. tajništva. Na dnevnem redu je poslovnik prosvetne organizacije Pov. UJU in načrt socialno izobraževalnega počitniškega tečaja, ki ga namerava prirediti Pov. UJU. Ožji sosvet je dal nalogo odseku, da mu predloži načrt predavanj za ta tečaj. Opozorjamo člane, da o tem razmišljajo in pripravijo predloge. Posebej vabil za sejo ne bomo razpošiljali.

— Pošljite prepise in partituro »Čudežnih gosli«. Vse one, ki smo jim izposodili proti prepisu glasbeni del »Čudežnih gosli« prosimo, da nam čimprej pošljejo partituro in prepise, ker sicer ne moremo ustreči množičnim novim povpraševalcem, ki se oglašajo za glasbeni del »Čudežnih gosli«.

— Predsednike ali tajnike okrajnih učiteljskih društev prosimo, da nam pošljejo v zmlisu zadnje okrožnice izvoljene in konstituirane okrajne narodno prosvetne odseke.

— Za podporno društvo za učiteljski naraščaj je zbrala tovarišica Relči Schillerjeva na zborovanju Belokranjskega učiteljskega društva 7. marca 1925. Din 200. — Posnemajte!

— Ljubljanski Dnevnik, najbližji idejni in delovni sorodnik »Slovenca« in najintimnejši njegov prijatelj, kadar je treba udariti po čem, kar je učiteljskega; potomec tako slavnih in množičnih »neodvisnih listov«, kratke slave in še krajšega življenja in zastopnik tako mnogobarnih in izpreminjajočih se frakcij in strank, ki govori samo v visokem »tonu«, striže sedaj kakor tista stara baba, ki se je potapljala. Kakor čujemo, bo kmalu konec tudi tega potomca slavnih prednikov, tedaj bo vzel s seboj tudi tajnosti, ki smo jih baje mi izdali. Izgubili bomo zastopnika javne morale in nad vse vzvišene, pravičnega sodnika, ki mu ne bo kmalu para. Naj počiva v miru. — Amen!

† Šol. ravnatelj Anton Leban. V četrtek 12. t. m. je umrl v Stični na Dolenjskem g. Anton Leban, šol. ravnatelj v

pokoju. Pokojnik je bil eden od agilnih in zavednih stanovskih tovarišev, ki je zasledoval naše kulturno in stanovsko življenje do zadnjega z mladostno prožnostjo in zanimanjem. Bil je sotrudnik »Učitelj. Tovarisa«, »Slovenskega Naroda« in tudi drugih listov, kot mladinski pisatelj se je udeleževal pri »Zvončku« in drugje. Anton Leban je bil rojen 30. nov. 1849. v Kanalu pri Gorici. Služboval je v Komnu in je med vojno prišel v zaledje, kjer se je po prevratu naselil v Stični, kjer je umrl. Pričakujemo od ožjih prijateljev in poznavalcev pokojnika, da se ga spomnijo s podrobnejšimi podatki iz njegovega življenja in delovanja.

— Par besed o imenovanjih. — Imenovanja so za nami. Vračajo se prošnje brez vsakih opazk. Kaj ne bi bilo bolje, da bi se imenovanja objavila — ker tako, se marsikomu zdi, da se mu je napravila krivica. Prizadeti so nekateri učitelji, brez stalnega mesta, z 10 in še več let službe, ki so že nekaj pretrpeli in žrtvovali za našo jugoslovansko misel, danes pa stoji strti in razočarani nad vsem dobrim in lepim. Tudi taki zaslužijo po zakonu srca in razuma vsaj trohico zadoščenja!

— Usposobljenostni izpiti za osnovne in za meščanske šole pred izpraševalno komisijo v Mariboru (na državnem moškem učiteljskišču) se prične dne 27. aprila ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje naj se vpošljejo potom šolskega vodstva srezkemu poglavarju, da bodo najkasneje do 19. aprila 1925. v rokah izpraševalne komisije. Posebna obvestila o pristupu k izpitu se ne bodo razpošiljala. — Predsednik.

— II. književna tombola Jugoslovenske Matice. Do 7. t. m. so bile izžrebane sledeče številke: 45, 90, 4, 63, 66, 9, 88, 65, 48, 25, 38, 74, 42, 57, 62, 27, 54, 75, 33, 77, 46, 49, 36, 79. S temi številkami so bili zadeti vsi dobitki za ambe, terne, kvaterne, in činkvine. Danes se je vršilo žrebanje za tombolo in so bile izžrebane sledeče številke: 70 (sedemdeset), 37 (tridesetdeset), 44 (štiridesetštiri), 5 (pet), 64 (šestdesetštiri), 24 (dvajsetštiri), 73 (sedemdesettri), 83 (osemdesettri), 76 (sedemdesetšest), 8 (osem), 10 (deset), 60 (šestdeset), 15 (petnajst), 69 (šestdesetdevet), 6 (šest), 85 (osemdesetpet), 18 (osemnajst), 28 (dvajsetosem), 16 (šestnajst), 53 (petdesettri), 55 (petdesetpet) in 80 (osemdeset). Kdor je s temi in prejšnjimi številkami zadel tombolo, naj pošlje svojo tablico pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani, in sicer najkasneje do 21. t. m. Tega dne se bo za slučaj, da bo zadetih več tombol, nego je dobitkov, vršilo podrobno žrebanje.

— Usposobljenostne preizkušnje za osnovne in meščanske šole se prične na državnem moškem učiteljskišču v Ljubljani dne 1. maja 1925 ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje za priпуск k usposobljenostni preizkušnji se naj predložijo po običajni uradni poti pravčasno pristojnemu sreskemu šolskemu nadzorniku, da bodo najkasneje do dne 20. aprila v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščen, se bo pravčasno obvestil; posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala. — Izpraševalna komisija za osnovne in meščanske šole v Ljubljani.

»Radio-Balsamica« in sodba angleških oblasti o tem leku proti revmatizmu. Na podlagi mnenja višjih oblasti o tem leku je bil izdan patent v imenu angleškega kralja Jurija V. s pozdravom izumitelju dr. Ivanu Rahlejevu. V tem patentu je to zdravilo pohvaljeno kot posebno koristno za zdravljenje revmatizma ter je zato dovoljena prodaja tega zdravila po vsej angleški. Tem povodom so bili dani iznajditelju dr. Iv. Rahlejevu vsi zakoniti privilegiji in je v povelju izrečno zagroženo, da se bodo strogo kaznovali vsi poizkusi falsificiranja ali ponarejanja tega zdravila. — Osebito je važno, da izdeluje to zdravilo vedno iznajditelj dr. Rahlejev sam v svojem moderno urejenem laboratoriju ter se ta lek more dobiti v dobro očuvanem stanju iz samega laboratorija, kateri se nahaja v Beogradu v Kosovskij ul. št. 43. V tem laboratoriju se sprejemajo in izvršujejo hitro in natančno vsa naročila tega zdravila ter se odpošljejo na dane naslove. Do sedaj doseženi uspehi zdravljenja s tem zdravilom je zelo velik, ker so mnogi revmatični bolniki v naši domovini ozdraveli po uporabi dveh do treh steklenic tega zdravila. V sled tega to zdravilo ni patentovano samo pri nas, ampak je patentovano tudi v devetindvajsetih drugih državah, v katerih se istotako prodaja.

— »Welche Folgen hat die Heranziehung des weiblichen Geschlechtes zum Lehrberufe?« Knjigo te vsebine je poslal tov. Porekar na naše uredni-

štvo za centralno strokovno knjižnico UJU. Ker bo knjiga izpopolnila našo knjižnico mu kličemo: Hvala! in živeli posnemovalci, ki vam marsikatera knjiga plesni v podstrešju, lahko bi pa izpopolnjevala našo strokovno knjižnico!

— Kdo proda 10. zvezek Štrekljevih Narodnih pesmi: Ponudbe E. Tiran, učit. Moravce.

— Nekaj zanimivih serij o postanku roč. zemljevidov Pohorja in Slov. goric ima v zalogi Učit. dom v Mariboru. Vsaka serija obsega 15 listov, iz katerih je razviden tehnični postopek pri tiskanju zemljevidov in je torej zelo priporočljivo učilo zlasti za višje organizirane osnovne in za meščanske šole. Ena serija stane 75 Din. S traki obrobjena in na palicah, da se jo lahko kar obesi na šol. hodnike ali učilnice pa 150 Din. Dotične šole, ki reflektirajo na to učilo, naj se zgledajo čimprej, ker je število serij nizko.

— Kupim »Ljubljanski Zvon« letnike 1886, 1888, 1895, 1896, 1898, 1916. —

— Ponudbe na Upravništvo »Učit. Tovarisa«.

Kulturno gibanje.

— Pedagoško didaktičski krožek v Mariboru. Primoran sem ponovno apelirati na uvidevnost in kolegialnost članov našega krožka, osobito onih izven Maribora, naj ne zadržujejo knjig brez potrebe po več mesecev ali celo vse leto. Neverjetno je, da je mogoče pri nas tako omalovaževanje in neumevanje napram knjižnici, ki naj bi bila glavni vir naše nadaljne izobrazbe. Kakšno korist ima učiteljstvo oz. krožek od knjige, ako jo preštudira v teku enega ali dveh let samo eden. Skoro bi bilo bolje, da knjižnico ukinemo in knjige kratkoma razdelimo. Prav posebno pa prosim za tovariško podporo glede vračanja knjig radi sklepanja letošnjega občnega zbora našega krožka. Prodlr je namreč predlog, ki še bolj omiljuje že itak liberalne predpise glede izposojevanja. Odpravljena je globa in knjige se izposojujejo za neomejeno dobo oziroma za toliko časa, dokler kdo drugi ne zahteva dotične knjige. Sedaj je odvisno vse od vestnosti izposojevalcev, da bo knjižnica uspevala in da ne bo stala nekega dne popolnoma prazna. Če se sedanja pravila ne bodo obnesla, je lahko mogoče, da pridemo s strožjimi ukrepi v nasprotni ekstrem. Da olajšamo poseanje knjižnice članom izven Maribora, posluša knjižnica razum vsakega četrta (od 16. do 18. ure) tudi ob dnevih zborovanja mariborskega okoliškega društva, in sicer od 15. do 17. ure, kakor se je to izvajalo tudi doslej. — Knjižničar.

— Občni zbor Slov. Šol. Matice. Ker poteka sedanjemu odboru SSM poslovna doba, je treba misliti na nujne osebne izpremembe, ki se bodo morale izvršiti na obč. zboru. Ker je dosedanji zaslužni predsednik dr. Pivko izvoljen za poslanca, iz praktičnih razlogov ne bo mogel dalje zavzemati predsedniškega mesta. Iz razlogov ekonomije dela bo radi tega treba misliti tudi na drugega tajnika. Ker bo kazalo sklicati občni zbor za veliki teden in nas od tega loči le še kratek čas, priporočam interesiranemu članstvu, naj pripravi za občni zbor predloge, godne že za sklepanje, da se bo izrpal dnevni red brez zadrževanja. — Tajnik.

Učiteljski pravnik.

— Š Brezplačno zdravljenje velja tudi za porod. Neki tovariš nas vpraša: »Ali veljajo ugodnosti čl. 112 čin. zak. tudi za drž. uslužb., kadar gre do porodit v bolnico? 2. Ali je ljubljanska žen. bolnica državna? — Informirali smo se telefonsko o zadevi v bolnici in prejeli sledeč odgovor: Državne uslužbenke imajo tudi za slučaj poroda brezplačno lečenje v bolnici. Izkazati se morajo s posebnim uradnim potrdilom, kje so nastavljene in katere kategorije plačo dobivajo. Žen. bolnica v Ljubljani je državna.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potem Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Franciskanaka ulica, šte. 6.

Ocene.

»ZVEZDICE«

se zove lična in moderno opremljena mladinska pesemska knjižnica, katero je izdala Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani. — Na prvi hip nisem vedel, zakaj naj bi imela knjižnica ravno to ime. Ko sem jo pa prebrala, sem se prepričal, da je naslov prav primeren, kajti njene pesmice so prav tako srčkane, kakor zvezdice. Čim dalje sem po knjižici listal, tem bolj sem bil razpoložen. Prečital sem jo že ponovno, a še mi ne da miru: še jo moram listati in listati. — Enak vtis je napravila knjižica tudi na moje učenke. Ljubijo jo tako, da jo nosijo vedno s seboj in nekateri starši so mi pripovedovali, da jo nosijo s seboj tudi v posteljo. Reči moram, da je tovariš Jekl, ki je pesmice zbral, opilil in priredil, dober poznavatelj otroške duše. Knjižica je dosegla tudi uspeh, kakršnega še ni dosegla do sedaj nobena mladinska knjižica, kajti tekem treh tednov se je morala ponatisniti že v tretjič. Želim, da bi ne bilo tovariša ali tovarišice, ki bi ne privoščil(la) svojim učencem in učenkam »Zvezdice«. Knjižica vsebuje duševne bonbončke. Učitelj mora podajati učencem dan na dan navadno cmoke. Naravnost krut bi bil, ako jim ne bi privoščil in preskrbel enkrat za spremembo tudi malo bonbonov. Prav na ta način bodo učenci uvideli, da jim želi učitelj(ica) dobro. Knjižica pouk zelo pospešuje in lajša učitelju delo. Pesmice se čitajo gladko in so po vsebini tako zanimive, da si jih vdolbe otrok nehoti. Vsak učenec si izbere to, kar ga zanima najbolj in nastane ti v razredu pri deklamovanju prava tekma. Tebi ni treba nič drugega, kakor poslušati in se veseliti. Otroci delajo sami. Knjižica je poceni, da si jo more kupiti tudi najrevnejši otrok. Stane samo 7 Din. Vrh tega se dopošljejo knjižice franco in dobijo učitelj(ice) — razpečevalci(ke) na vsakih 5 izvodov po 1 izvod v nagrado. Na ta način ostane založbi le po 5 Din za knjižico in menim, da mora imeti podjetje pri današnjih visokih tiskovnih troških na vsak način izgubo.

Ivan Matičič: »V robstvu«, roman tuge in boli. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani 1925. Strani 255, 8°. Cena trdo vezani Din 46.

Avtor znane knjige »Na krvavih poljanah« je napisal roman, v katerem je

HUMEKOVA ROČNA ŠOLSKA KNJIGOVEZNICA

je pravkar izgotovljena in opremljena z vsem orodjem in pripomočki, ki so potrebni za vezavo knjig.

Ročna šolska knjigoveznica je zložljiva v malem ročnem zabojčku in je zato posebno primerna za prenašanje iz kraja v kraj.

Ročna šolska knjigoveznica je opremljena v prvi vrsti za vezavo knjig v šoli, potom šolske dece, za rokotvorni pouk.

Ročna šolska knjigoveznica služi lahko tudi za rokotvorni pouk v lepenkarstvu, ker ima vse potrebno orodje tudi za to panogo rokotvorbe.

Knjigoveznica vsebuje: stiskalnice, šivalnico, žlebila, ravnila, deščice za stiskanje, vijake, vreteno s sukancem, trakom in blazinico za šivanje, oblič, vložek za lepenko, platno in papir, dva noža, škarje, žagičo, gladila, železno in leseno kljuko in brusni kamem.

Cena kompletno opremljene knjigoveznice z ličnim ročnim zabojčkom je Din 1150.—

Tvornica učil in šolskih potrebščin v Ljubljani ima nove suhe preparate:

zeleno žabo Din 45.—
sekuljo (Rana muta) Din 45.—

Naročila učil sprejema: TVORNIKA UČIL IN ŠOLSKIH POTREBŠČIN V LJUBLJANI.

simbolizirana pretresljiva tragika suženjstva: plamen in bič, škrtanje zob, jok, obup, gnev, ljubezen, sovraštvo, usmiljenje, nasilje, kletev, molitev, tajočnost goščave, umorstvo, strahovi, grobovi, brlogi, zverine. Glavna zamisel drame je obupna, a trda borba človeka proti Zlobi, pravice proti nasilju ter iskanje resnice, živo prikazana trda borba neoboroženih in slabotnih proti oboroženim in nasilnim. Izviren simbol jadrnega naroda, ki potrebuje utehe in ljubezni, katerega treba prikovati na rodno grudo, pojekleniti mu voljo ter ukrepiti in poglobiti značaj. V knjigi je tragično izražena strahota suženjstva, tega največjega zla na svetu. Dejanje je skozi in skozi skrajno napeto, kar čitatelja vzge in priklene nase. Zato bo prodira knjiga v najširše sloje in srca našega naroda.

—k **»Zbori«**. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Izdaja, zalaga in litografira pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Celoletna naročnina za Jugoslavijo Din 20, za Italijo 10 Lir, za Ameriko 1 dolar. Prvi dve številki ste izšli. Delavno pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« namerava z izdajo »Zborov« nuditi pevskim društvom nove, še ne objavljene pesmi za moški, ženski in mešani zbor a capella, težke in lahke, da bo vsakdo za svoje koncertne priredbe kaj primernega dobil. Ker je naročnina zelo nizka, upamo, da ne bo nobenega zbora v Jugoslaviji, ki se ne bi naročil na »Zbore«. O izdaji še izpregovorimo.

—k **Henrik Sienkiewicz: »U pustini i prašumi«**. Preveo Julije Benešić. Izdavač: Knjigara Z. i. V. Vasića, Zagreb, Akademski trg 8. Cena 50 Din, na najfinijem papiru u elegantnom uvezu Din 65.

Posebno za našo mladino, ki se uči srbohrvaščine, je ta knjiga zelo priročno, ročljiva in se z njo lahko priuči izjaje jezika, pri tem pa ima še prav prijetno zabavo. Vsebinska pripovedke je zgodovina dvoje otrok, ki sta bila ugrabljena in odvedena na Gornji Nil, k velikemu muslimanskemu proroku. Otroka sta prepovala z velikimi napori in mukami pot od Port Saida do Mombasse, ne daleč od Zanzibara, sta se srečno otesla in prestala vse zapreke in se vrnila domov. Pisateljeva fantazija triumfira tudi v tem delu, kakor v Sienkiewiczovih romanih sploh. Opisuje grozote in lepote zemlje in ljudi. Knjigarna ima v pripravi še sledeča dela za izpopolnitev ilustrovane mladinske literature: Bulwer: Poslednji dani Pompeja... Malot: Bez porodice (Sans famille). Hauff: Priče (Seik Ali-ban, Karavana, Krčma u Spesartu). Bridges: Inkino blago (The Hidden City). Scott, Walter: Quentin Durward. Mark Twain: Doživljaji Tome Savvera. De Foe: Robinson. Slavenske mitološke priče. Cooper J. P.: Poslednji Mohikanec. Grčke i rimske mitološke priče. Sven Hedin: Kroz Tibet. Scott, Walter: Talisman. Servantes: Don Quixotte. Verne J.: Djeca kapetana Granta I. Cook: Put oko svijeta. Verne J.: Djeca kapetana Granta II. — Izšla so pa že sledeča dela: Sienkiewicz Henryk: Kroz pustinju i prašumu. (U žarkoj Africi) preveo Dr. Julije Benešić. Din 50, vezan Din 65. Verne Jules: Carev glasnik od Moskve do Irkutska, dio I. preveo prof. Julije Adamović. Din 50, vezan Din 65. Verne Jules: Carev glasnik, dio II., preveo prof. Julije Adamović. Din 50, uvezan Din 65. Wallace Lewis: Ben Hur, preveo Iso Velikanović. Din 50, vezan Din 65. Wallace Lewis: Ben Hur, preveo Iso Velikanović. Din 50, vezan Din 65.

—k **V založbi knjigarne Ign. Kleinmayer & Fed. Bamberg, d. z o. z. v Ljubljani** je pravkar izšla sledeča važna knjiga: »Obrtno knjigovodstvo« za umetno, stavbno in strojno ključavničarstvo in za železolitivstvo«. Knjigo je s sodelovanjem veleindustrijalca Avgusta Žabkarja spisal profesor Henrik Podkrajšek. Izvod stane Din 62.

Med kovinskimi obrti je danes zlasti ključavničarstvo tako razvito, da je bilo treba za knjigovodstvo te stroke na vsak način posebne knjige, ki ji je dal veleindustrijalec Avgust Žabkar s svojim strokovno brezhibno podlago. Teoretik in praktik sta pri zbiranju materiala in pri ustvarjanju zgledov in nalog mislila na potrebe našega malega obrtnika, poleg tega pa tudi na vse, kar je treba upoštevati pri knjigovodstvu za srednje obrate te vrste. V knjigi so zgledi za enostavno in za tabelarno knjigovodstvo, za male obrtnike z enim, odnosno s dvema in več pomočniki, potem pa tudi zgledi in naloge za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo in za železolitivstvo. Pri vsakem zgledu in pri vsaki

nalogi je najti v knjigi tudi vse podatke, ki jih mora dober obrtnik poznati pri določevanju procentov za upravne stroške in za dobiček. Pri zgledih so na podlagi teh podatkov procenti za upravne stroške že izračunani, pri nalogah pa dobi knjigovodja potrebne podatke, da izračuna procenete sam. Tudi ni v knjigi nobenega naročila, ki bi zanje ne bile navedene porabljene pisovine in pomočne tvarine.

Lepo opremljena knjiga je velika pridobitev za naše obrtne šole. Brez nje naj bi ne bil noben učenec in noben absolvent višje strojne in strojne delovodske šole na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Po njej naj bi segli zavedni mojstri in ukaželjni pomočniki, z njo naj bi razpolagala vsaka šolska knjižnica. Imeti bi jo morali tudi učenci obrtnih nadaljevalnih šol, osnovnošolski učitelji pa vsi od kraja. Šele ko se bodo poglobili v materijo, ki jo podaja ta knjiga, bodo izprevideli, kako vestne priprave je treba za pouk v knjigovodstvu na obrtnih nadaljevalnih šolah in kako brezuspešno je tisto poučevanje brez knjige, ki učenca odtušuje predmetu.

—k **Damir Feigel: »Domače živali«**. Splošna knjižnica zvezek 37. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 72. Cena broš. Din 10, vez. Din 15.

Rado Murnik — Fran Mikčinski (ali Fridolin Žolna) — Damir Feigel: to je triperesna deteljica naših priznanih slovenskih humoristov. Spisi vseh treh pisateljev so v našem narodu kaj priljubljeni: vsi se odlikujejo z lepim, čistim, gladkim jezikom in z zdravim pristnim humorjem. Posebne vrste humorističen spis je zadnja Feiglova knjiga »Domače živali«, ki je pravkar izšla kot 37. zvezek »Splošne knjižnice«. V obliki prirodnoznanstvene knjige opisuje naš goriški rojak Damir Feigel v tej knjigi domače živali na posebno šaljiv in šegav način. Vsled duhovitih besednih iger in vsled presemetljivih zvez resnega s šaljivim, ne pride bralec iz smeha. S skromnimi sredstvi, opisujoč domače živali, brez pretirane drastike in neokusnih burk, zabava ta knjiga od početka do konca. Kdor ima zdrav humor in bere rad gladko slovensko besedo, ta naj seže po tej knjižici — cena je izredno nizka: 10 Din broš., 15 Din vez.; nikomur ne bo žal, da je to storil. Večkrat bo potem še rad zopet vzel knjigo v roke in jo zopet in zopet prebiral; vsakokrat mu bo nudila neskaljen užitek.

Naša gospodarska organizacija.

—g **Učiteljska društva Mariborske oblasti** opozarjamo na občni zbor »Učiteljskega doma«, ki se vrši na praznik 25. marca 1925. ob 10. uri v deški meščanski šoli v Mariboru. Zastopstvo učiteljskih društev pri tem obč. zboru ni velike važnosti samo za lepo se razvijajoči UD, ampak tudi radi tega, ker se bode po obč. zboru razpravljalo o ukrepih, katere mora podvzeti učiteljsvo že v najbližji bodočnosti v podporo našemu naraščanju.

—g **Učiteljski dom v Mariboru. Članarina in darila:** Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah 50 Din; učit. društvo za marenberški okraj 350 Din; učiteljsvo v Petrovčah 30 Din; učiteljsvo deške osnovne šole IV. v Mariboru 100 Din; Mikuš Karolina, učiteljica v Mariboru 20 Din; učiteljsvo v Izakovcih (Prekm.) 40 Din; učiteljsvo v Grižah (Voglar Alojzij, Runove Ivana, Razpotnik Fran, Kraševac Danica, Škerjanc Metod) 50 Din; učiteljsvo v Selnici ob Dravi (Majcen A., Črno J., Konečnik Fr., Macarol P., Žohar H., Kotnik Ida) 60 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! **M. Kožuh**, blagajnik.

— **Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta** je vplačalo učno osobje I. dekleške osnovne in meščanske šole v Ljubljani po strokovni učiteljici Mariji Sodnikovi 140 Din letnine in sicer po 10 Din: a) učiteljice osnovne šole: Blagajne Matilda, Dostal-Lunder Avgusta, Franke Helena, Likozar Ana, Lunder Frančiška, Mazi Olga, Piller Ivana, Trampuš Mara in b) učiteljice meščanske šole: Mehle Marija, Palme Marija, Saršon-Spetzler Frida, Sodnik Marija, Trdina Jožica in Waschte-Burgerlika. Za Ganglov kamen je darovalo »Učiteljsko društvo za kranjski šolski srez v Kranju« 200 Din. Prisrčna hvala! Letošnja darila znašajo 3309.50 Din. S tem zneskom je načet četrti tisočak. Po-

trudite se ga kar najpreje dopolniti tem načinom, da zbirate letnino po vzorcu gđ. Marije Sodnikove.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJSKI OKRAJ** je imelo svoj redni občni zbor v soboto, dne 17. januarja 1925 v Konjicah.

Tov. predsednik je uvodoma pozdravil najprisrčneje navzoče članstvo, ki se je k izrednemu društvenemu slavlju zbralo v najčastnejšem številu, kajti od 58 članov je bilo prisotnih 52. Pozdravil je posebe nove člane tov. Iv. Pavliča, tovarišico Irmo Mežanovo in reaktivirani učiteljici ženskih ročnih del tovarišici Sabino Serajnikovo in Josipino Pauserjevo ter se spominjal pred malo dnevi umrlega tov. nadučitelja v pok. R. Koserja, ki je dolga leta služboval v Vitaju, kjer je deloval najmarljiveje v šoli in izven nje pri narodnih društvih. Bodi mu lahka zemlja, v katero so ga položili dne 8. januarja ob obilni udeležbi učiteljstva, občinstva in šolske mladine. V znak sožalja vstanejo navzoči s svojih sedežev. Iskreno je tov. predsednik pozdravil gospo Schellovo, soprogo tov. obl. inspektorja in srezka šolskega nadzornika tov. M. Lichtenwallnerja in H. Šumerja kot drage nam goste ter žuba slavljenca g. obl. inspektorja tov. H. Schella in srezkega šolskega nadzornika v pok. R. Jurka.

Zapisnik, dopisi. Zapisnik zadnjega zborovanja in došli dopisi so se vzeli na znanje. Izmed slednjih je omeniti okrožnico »Slomškove zveze«, ki je prišla »tri« mesece prepozno. **Takrat Slomškova zveza ni naša izraza zoper nečuvstva preganjanja učiteljstva po vladni »zakona, reda in pravice«**; sedanja prosvetna uprava popravlja po možnosti le nepostavnosti klerikalnega režima na šolstvu. Za stalnost učiteljstva se pa itak bori UJU že ves čas svojega obstoja in je vzpodbuda Slomškove zveze v tem oziru brezpredmetna.

Poročila društvenih funkcionarjev so se vzela istotako odobruje na znanje.

Volitve niso prinesle nikakršnih sprememb, izvoljen je ves dosedanji odbor.

Članarina v letu 1925. znaša: a) za redne člane 160 Din, b) za učitelji poročene učiteljice 80 Din, c) za učiteljice ženskih ročnih del 120 Din in d) za upokojenca, ki prejema tudi »Popotnika« 110 Din. V teh zneskih so všeti prispevki v smislu sklepa zadnje pokrajinske skupščine, nadalje članarina za Učiteljski dom v Mariboru in za Jugoslov. Matico, prispevek za rezervni sklad in prispevek za ostale društvene potrebščine.

Vsled pičlo odmerjenega časa se predavanja odlože na prihodnje zborovanje, ki se vrši v marcu v Konjicah.

+ **BELOKRANJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj letni občni zbor dne 14. januarja 1925 v Metliki.

Predsednik pozdravi tov. nadzornika Lukežiča, predavatelja Albina Čebularja, nove člane in ostale tovariše.

Tajnica prečita zapisnik o zadnjem zborovanju. Se odobri.

Poročila. Predsednik se spominja vseh onih, ki so v tem letu zapustili naše društvo, osobito tov. Lovšina, ki je stopil v pokoj. Društvo ga izvoli častnim članom.

Dopis »Slom. zveze«, da protestirajo vsa okrajna društva proti premestitvi stalnega učiteljstva, ni našel odmeva.

»Podpornemu društvu za učiteljski naraščaj« se odpošlje znesek 1000 Din. Za planinsko kočjo na Mirni gori. Planina, daruje društvo 250 Din.

Tajnica poda pregledno letno poročilo o delovanju društva, istotako blagajnik.

Članarina se zviša na 12 Din mesečno, odteguje jo šolski upravitelj.

Volitev. Volitev se izvrši s predlogom. Izvoljeni odbor se konstituira. Predsednik Barle K.; tajnica Završanova; blagajnik Zalar; odborniki in namestniki: Vrezec, Kos, Gruden, Dolinar, Gostiševa in Zornova.

Predavanje. Tovariš Čebular nam je v svojem temeljitem predavanju pokazal najlepšo in najlažjo pot, po kateri pridemo do gotovega in in lepega uspeha v risanju. Da je to možno, smo videli na izdelkih njegove šole. Zanimanje na-

vzočih je bilo dokaz, da stremimo dalje k napredku v risanju. Priznanje, ki ga je dobil, je bilo zasluženo.

Prihodnje zborovanje bo 7. marca v Črnomlju.

+ **KAMNIŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj redni občni zbor v sredo, dne 11. februarja 1925 ob 10. uri v šolskem poslopju v Kamniku. Od 73 članov je bilo navzočih 47.

Otvoritev in poročila. Tovariš predsednik je otvoril občni zbor in pozdravil navzoče, posebej navzočega srezkega poglavarja in predsednika okrajnega šolskega sveta g. dr. Ogrina, novo imenovanega okrajnega šolskega nadzornika g. Matko Kanteta. Zahvalil se je nadalje vsem, ki so mu osebno in pismeno čestitali k odlikovanju. Srezki poglavar g. dr. Ogrin je nato še enkrat čestital obema odlikovancema. V kratkih besedah je povedal, da je to odlikovanje izraz zaslug, ki sta si jih tovariša Petrovec in Toman pridobila na šolskem in kulturnem polju. Šolski nadzornik g. Pretnar se je potem zahvalil za pozdrav. Tudi on je še enkrat čestital odlikovancema in zaključil svoj nagovor: vse za narod, dom in očetnjo! Nato se je oglašil k besedi šolski nadzornik v pokoju gosp. Matko Kante. Povdajal je, da je bil vedno z nami in hoče tudi ostati do zadnjega diha. Tudi on je čestital tovarišema Petrovcu in Tomanu. S tem, da sta bila onadva odlikovana, je bilo odlikovano celokupno učiteljsvo. Želel jima je, da bi še dolgo časa delovala v prid šolstvu in učiteljstvu. Z ozirom na častno odlikovanje, ki sta je prejela tovariša Petrovec in Toman, je pozval nato tovariš Šmajdek učiteljsvo k delu, h kateremu bosta za vzgled tovariša Petrovec in Toman. V ponos sta nam ta dva kulturna delavca, v ponos moramo biti njima tudi mi!

Nato se je prečital in odobril zapisnik zadnjega občnega zbora. Tajniško in blagajniško poročila sta se vzela na znanje. Pregledovalcem računov sta se določila tovariša Stenovec in Majer, ki sta pregledala račune, jih našla v redu in predlagala, da se da tovarišici blagajničarki absolutorij.

Članarina se je določila na letnih 160 Din, upokojenici plačujejo letno 100 Din, učiteljice ženskih ročnih del 120 Din in z učitelji poročene učiteljice pa 90 Din. Članarina se plačuje četrtletno po 40 Din, in sicer 1. marca, 1. maja, 1. septembra in 1. novembra.

Volitev odbora. Na predlog tovariša Šmajdeka se je volil z vzklikom sledeči odbor: Tomo Petrovec, predsednik; Julij Majer, predsednikov namestnik; Gizele Ušeničnik, tajnica; Ela Tavčar, blagajničarka; Anton Arrigler, Zinka Bole, Ante Namut, Viktor Sotenšek, odborniki; Miroslav Praprotnik, Anka de Toni, namestnika.

Služajnosti. Za nagrobni spomenik pokojnemu tovarišu Jordanu se prispeva 500 Din. Tovariš Tiran je stavil sledeči predlog:

Ker nam je Banja Koviljača za zdravljenje nekoliko preveč od rok, smo pa glasom sklepa glavnega odbora UJU v Beogradu z dne 27. decembra 1924 dolžni, da prispevamo za zgradbo tamšnjega Učiteljskega doma po 40 Din, se predlaga:

1. Učiteljsko društvo za kamniški okraj se pozivlje, da se potom poverjeništvu UJU Ljubljana in glavnega odbora UJU v Beogradu pobrigaj za enak prispevek za Učiteljski dom v Kamniški Bistrici. Ko se to izvrši, naj društvo takoj delegira pripravljatni odbor za zgradbo istega.

2. V slučaju, da bi se tej zahtevi ne ugodilo, naj društvo izposluje, da bodi tudi prispevek za Učiteljski dom v Banji Koviljači samo prostovoljen.

Sklep. Sklenilo se je, da se vrši prihodnje zborovanje meseca marca v Radomljah. Nato se je občni zbor zaključil.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

NA OBROKE

Manufakturo in konfekcije etc. obleke po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke le pri trdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.
MARIBOR, Tattenbachova ul. 2
Pisarna: Gregorčičeva ul. 1.

Zahtevajte vzorce!